

Temat: Powtórzenie wiadomości – czytanie ze zrozumieniem

Na ten ostatni tydzień nauki daję Wam (tzn. dla chętnych) sprawdzian do zrobienia, który można mi przysłać do sprawdzenia.

**Uwaga! Poniżej lista lektur do klasy siódmej:**

1. Charles Dickens „Opowieść wigilijna”
2. Aleksander Fredro „Zemsta”
3. A. Mickiewicz: II część „Dziadów”,
4. Antoine de Saint-Exupery „Mały Księżę”
5. Henryk Sienkiewicz : „Latarnik”
6. Juliusz Słowacki „Balladyna”

Zacniemy najprawdopodobniej od „Małego Księcia” – początek października.

Oprócz tego trzeba jeszcze 2 nadobowiązkowe: ja proponuję „Stary człowiek i morze” (krótkie opowiadanie Hemingwaya) i „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. Ale czekam na propozycje - Wasze.

### Test podsumowujący VII rozdział „Spotkania z naturą” z podręcznika „NOWE Słowa na start!” 6

**Przeczytaj uważnie teksty i wykonaj podane zadania. W zadaniach wybierz tylko jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. Rozwiązania pozostałych zadań zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj. Powodzenia!**

#### Tekst I

**Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy* (fragment)**

Śpiewu ptaków, który tak umila lasy europejskie, nie było wcale słychać, natomiast wśród wierzchołków drzew rozlegały się najdziwniejsze wołania, podobne to do odgłosu, jaki wydaje piła, to do bicia w kotły, to do klekotania bocianów, to do skrzypienia starych drzwi, to do klaskania w ręce, do miauczenia kotów lub nawet do głośnej podnieconej rozmowy ludzkiej. Kiedy niekiedy wzbijało się ponad drzewa stadko **papug** szarych, zielonych, białych lub gromadka jaskrawo upierzonych **tukanów**, o cichym, falistym locie. Na śnieżnym tle kauczukowych pnączy migały niekiedy jak leśne duchy małe **malpki**

żałobniczki, czarne zupełnie, z wyjątkiem białego ogona, białych pasów po bokach i takichże faworytów otaczających twarz barwy węgla.

Dzieci patrzyły z podziwem na ten dziewiczy las, na który może jeszcze nigdy nie spojrzały oczy białego człowieka. Saba dawał co chwila nurka w gąszcze, skąd dochodziło jego wesołe szczekanie. Małą Nel pokrzepiła chinina, śniadanie i wypoczynek. Twarzyczka jej ożywiła się i nabrała lekkich kolorów, Oczki patrzyły weselej. Co chwila wypytywała Stasia o nazwy rozmaitych drzew i ptaków, a on odpowiadał, jak umiał. Na koniec oświadczyła, że chce zejść z konia i nazbierać dużo kwiatów.

Lecz chłopak uśmiechnął się i odrzekł:

– Zaraz by cię tam zjadły **siafu**.

– Co to siafu? Czy to co gorszego od **lwa**?

– I gorszego, i nie gorszego. To są **mrówki** kęsające ogromnie. Pełno ich na gałęziach, z których spadają ludziom na plecy jak deszcz ognisty. Ale chodzą i po ziemi. Spróbuj tylko zsiąść z konia i pójść trochę w las, a zaraz zaczniesz podskakiwać i pisać jak małpka. Nawet od lwa łatwiej się obronić. Czasem idą w ogromnych szeregach i wtedy wszystko inne im ustępuje z drogi.

– Ale ty dałbyś sobie z nimi radę?

– Ja? Rozumie się!

– A jak?

– Za pomocą ognia albo ukropu.

– Ty to sobie zawsze potrafisz poradzić – rzekła z głębokim przekonaniem.

Stasiowi pochlebiły wielce te słowa, więc odpowiedział zarożumiale, ale zarazem wesoło:

– Byleś była tylko zdrowa, to resztę możesz zdać na mnie.

– Mnie już nawet i głowa nie boli.

– Chwała Bogu, chwała Bogu!

Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*, <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/w-pustyni-i-w-puszczy.html> [dostęp: 11.05.2020]

**1. Pogrubione w tekście nazwy zwierząt, które występują w opisie, uporządkuj w kolejności alfabetycznej. Użyj nazw w M. lp.** **1 p.**

.....

**2. Z wypowiedzi Stasia w dialogu wypisz porównanie dotyczące mrówek.** **1 p.**

.....

3. Podziel na sylaby wyraz *najdziwaczniejsze*.

1 p.

.....

4. Wybierz właściwą odpowiedź.

1 p.

Pisowni których wyrazów z *rz* nie da się uzasadnić?

- A. drzewa, skrzypienie, upierzonych
- B. uderzyć, wierzchołków, twarz
- C. pokrzepić się, patrzeć, drzwi
- D. spojrzeć, futrzany, krzewy

5. Na podstawie fragmentu tekstu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1 p.

|                                                                                                                |   |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
| Wyrazy: <i>klekotanie</i> , <i>miauczenie</i> , <i>skrzypienie</i> to wyrazy dźwiękonaśladowcze.               | P | F |
| Znaczenie słów: <i>dziewicza</i> , <i>ukrop</i> , <i>faworyty</i> można sprawdzić w słowniku języka polskiego. | P | F |
| Podkreślone wyrazy: <i>cichym</i> , <i>falistym</i> <i>locie</i> są przenośniami.                              | P | F |
| Fragment: <i>migały niekiedy jak leśne duchy małe małpki żałobniczki</i> jest porównaniem.                     | P | F |

6. Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B oraz jej uzasadnienie 1 lub 2.

1 p.

Ostatnie wypowiedzenie tekstu: *Chwała Bogu, chwała Bogu!* jest...

|    |                             |          |    |                                                |
|----|-----------------------------|----------|----|------------------------------------------------|
| A. | wypowiedzeniem rozkazującym | ponieważ | 1. | wykrzyknik podkreśla emocje, radość mówiącego. |
| B. | wypowiedzeniem oznajmującym |          | 2. | zawiera wykrzyknik na końcu wypowiedzi.        |

## Tekst II

### Zdzisław Bernacki, *Cuda przyrody polskiej* (fragment)

Puszcza Białowieska jest ostatnim dużym kompleksem lasu naturalnego w Europie. Najwyższe piętro tworzą strzeliste świerki, niżej rosną dęby, sosny, klony i lipy. Najniższe piętro zajmują graby. Wiele drzew osiąga olbrzymie rozmiary (np. 50-metrowe świerki) oraz

imponujący wiek (np. 500-letnie dęby). Poniżej piętra drzew znajdziemy jarzębinę, czerechę i kruszykę. Wczesną wiosną kwitną tu m. in. zawilce i przylaszczki.

Las zmienia się wraz z bagnistymi rozlewiskami rzeki Narewki. Przeważają w nim olchy i niskie krzaczaste wierzby, gdzieś tam rosną jesiony oraz brzozy. Między drzewami ciągle stoi woda, dlatego zamiast runa leśnego występują tu turzyce<sup>1</sup> i mchy torfowce.

W puszczy żyje wiele zwierząt. Trudno jednak zobaczyć najrzadsze, chronione gatunki – żubry (symbol Białowieskiego Parku Narodowego), łosie i bobry. Prędzej uda nam się dostrzec rysie, wilki i jelenie, a także wiele gatunków gadów, płazów i owadów. Wieczorem zaobserwujemy kilka gatunków nietoperzy lub największą z naszych sów – puhacza.

Wyjątkowy charakter Puszczy Białowieskiej zyskał uznanie wielu międzynarodowych organizacji, m. in. UNESCO<sup>2</sup>, która chroni puszcę jako Międzynarodowy Rezerwat Biosfery i Światowe Dziedzictwo Ludzkości.

Zdzisław Bernacki, *Czy wiesz... co, gdzie, jak? Cuda przyrody polskiej*, Wydawnictwo Publicat, Poznań 2006.

<sup>1</sup> *turzyce* – trawy rosnące na podmokłych terenach.

<sup>2</sup> *UNESCO* [czytaj: junesko] – Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury. Jej działalność obejmuje między innymi ochronę dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego.

**1. Na podstawie fragmentu tekstu wskaż, który szereg przymiotników nie występuje w opisie przyrody białowieskiej.**

**1 p.**

- A. najrzadsze, chronione, olbrzymie
- B. ostatni, naturalny, wyjątkowy
- C. krzaczaste, strzeliste, bagniste
- D. dzikie, pospolite, podmokłe

**2. Wstaw odpowiednie głoski miękkie, aby powstały nazwy roślin z Puszczy Białowieskiej.**

**1 p.**

...wierki

...py

jarzę....na

za....lce

**3. Podaj dwa argumenty, które sprawiły, że Puszcza Białowieska zyskała uznanie UNESCO.**

**2 p.**

.....

.....

.....

.....

**4. Wpisz do tabeli po dwa przykłady spośród podkreślonych w tekście wyrazów.**

**2 p.**

|    |                                                                                                                                         |  |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 1. | Zachodzi wymiana <u>ż</u> na literę <u>s</u> .                                                                                          |  |
| 2. | Pisownia <u>rz</u> po spółgłoskach: <u>p</u> , <u>b</u> , <u>t</u> , <u>d</u> , <u>k</u> , <u>g</u> , <u>ch</u> , <u>j</u> , <u>w</u> . |  |
| 3. | Pisownię <u>ó</u> można uzasadnić.                                                                                                      |  |